

ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ

"Бариери, предизвикателства, възможности и добри практики за стимулиране на предприемачеството и предприемаческите инициативи на територията на МИГ Долни Чифлик и Бяла" включително социалното предприемачество

2018

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Съдържание

Цели на изследването:.....	3
Обект.....	3
Предметът.....	3
Обем на извадката.....	4
Обща информация от проведените фокус-групи.....	5
Анализ на основните бариери и предизвикателства пред развитието на предприемачеството, вкл. социалното предприемачество.....	10
Възможности за стимулиране на предприемаческите инициативи за развитие на територията и решаване на местните проблеми.....	28
Изследване, подбор и представяне на добри практики в сферата на предприемачеството, приложими за територията на МИГ и местните потребности.	38
Примери за добри практики и обучения по насърчаване на предприемачеството в България.	41
Добри практики при развитието на социалното предприемачество.....	43
Препоръки:.....	49
Приложение 1.....	51
Фигура 1 Профил на респондентите.....	4
Фигура 2: Образователна степен на анкетираните.....	5
Фигура 3 Смятате ли, че безработицата оказва влияние върху развитието на предприемачество на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?.....	11
Фигура 4 Какви смятате, че са основните бариери за развитието на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“.....	12
Фигура 5 В каква степен, смятате, че квалификацията/образованието на местното население са решаващи за развитието на предприемачеството на територията?.....	13
Фигура 6: Смятате ли, че на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ се стимулират предприемаческите инициативи?.....	15
Фигура 7: Смятате ли, че чрез конкретни стимули/насърчителни мерки могат да се привлекат предприемачески инвестиции, които да допринесат за развитието на територията?.....	16

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Фигура 8: Как според вас следва да се насърчава стартирането на собствен бизнес? 17

Фигура 9: Разполагате ли с необходимия стартов капитал за стартиране на собствен бизнес? 18

Фигура 10: Бихте ли определили себе си като „предприемач“ ? 19

Фигура 11: Имате ли идеи/желание за стартиране на собствен бизнес? 20

Фигура 12: Защо бихте стартирали собствен бизнес? 21

Фигура 13: Смятате ли, че имате нужните познания и опит за стартиране на собствен бизнес? 22

Фигура 14: В каква област смятате, че имате нужда да надградите/развиете компетенциите си? 23

Фигура 15: Какви според вас са целите на социалното предприемачество? 25

Фигура 16: Бихте ли се занимавали със социално предприемачество? 26

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Цели на изследването:

Настоящото проучване има за цел да се анализират основните бариери и предизвикателства, пред които са изправени предприемачите, развиващи дейност на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“. Анализът цели да се установят възможности за стимулиране на предприемаческите инициативи за развитие на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и да се установят местните проблеми свързани с безработицата, активното приобщаване на уязвимите групи на пазара на труда, както и бедността, която засяга най-уязвимите групи от обществото – хора с увреждания, безработните лица и застрашените от социално изключване групи в това число и маргинализираните общности. Анализът има за цел да подпомогне МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ чрез идентифициране на добри практики в областта на предприемачеството и реализирането на предприемачески инициативи, приложими на територията и съответстващи на местните характеристики, проблеми и потенциал.

Основната цел на анализа е да изследва актуалното състояние на предприемаческата дейност на територията на МИГ „Долни чифлик и Бяла“ с помощта на провеждане на фокус групи и анкетно проучване.

Обект на настоящото изследване са заинтересованите страни (представители на публичния сектор, частния и нестопански сектор), опериращи и развиващи дейност на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“, безработни лица, неактивни лица, социално уязвимите групи.

Предметът на изследване са бариерите и предизвикателствата пред развитието на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и препятствията пред развитието на социалното предприемачество.

Важността на настоящето изследване и анализ се обуславя от обстоятелството, че предприемачеството и възможностите за осигуряване на самостоятелна заетост чрез предприемачество се алтернатива за справяне със социалните предизвикателства,

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

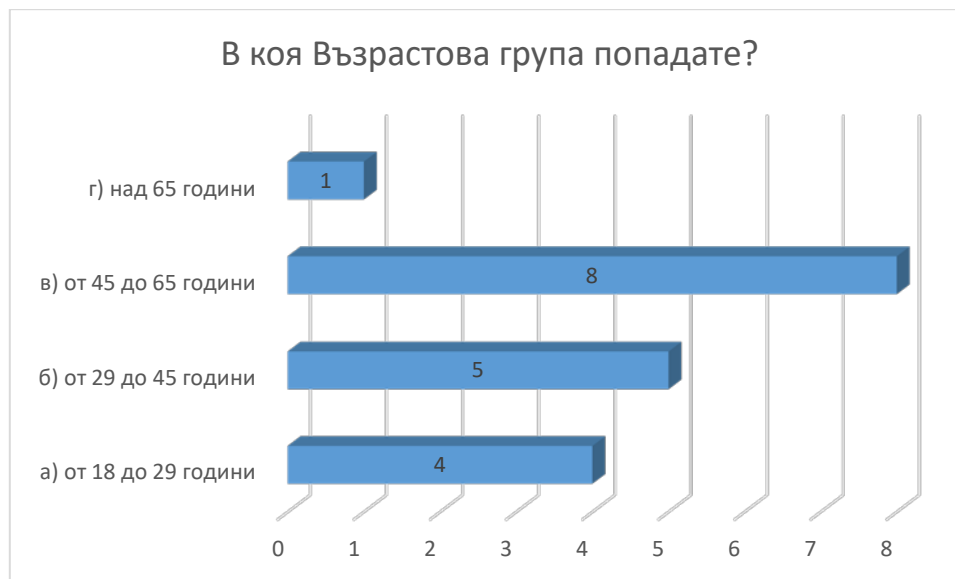

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони Европа инвестира в селските райони

безработицата и социалното включване като основни проблеми пред местното развитие.

Обем на извадката и изследвана съвкупност - профил на анкетираните

Участие в анкетното проучване и фокус-групите взеха общо 78 представители на местното население, стопанския, нестопанския сектор и публичния сектор. Преобладаващата част от анкетираните са на възраст от 45 до 65 години, следвани от групата от 29 до 45 години. Най-малък брой са участниците на възраст до 29 г. и над 65 години.

Фигура 1 Профил на респондентите

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Фигура 2: Образователна степен на анкетираните

Относно образователната степен най-голямата представена група е тази на лицата със средно или средно специално образование, следвани от групата на лицата с висше образование. Анкетното проучване обхваща представители на основните групи заинтересовани лица по образователен статус.

Обща информация от проведените фокус-групи

В рамките на проведените фокус-групи бяха разгледани основните характеристики на предприемачеството и предприемачески процес, като беше систематизирано базовото знание на участниците за предприемачеството. Данните бяха допълнени от исторически и документални справки.

По време на проведените фокус групи участниците се обединиха около мнението, че предприемачеството е особен вид икономическа дейност, насочена към печалба, основана на самостоятелна инициатива, отговорност и иновационна предприемаческа идея. Думата предприемач произлиза от френското "entrepreneur"

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

и в превод означава: „**посредник между две страни**“. Основната идея, заложена в понятието предприемачество е човек, който управлява и организира дадено бизнес начинание (някаква обществена дейност) и поема голяма част от риска, свързан с тази дейност. Терминът предприемач се налага през средните векове, като за първи път се появяват в универсалния търговски речник, издаден в Париж през 1723г. В него предприемачът е описан, като човек носещ отговорност за дадено производство и се отнася за организаторите и строителите на големи архитектурни проекти като катедрали, базилики, фортове, градски обществени сгради и др.

В качеството на научен термин понятието предприемачество се въвежда в началото на 18-ти век от френският икономист Ричард Кантилон. Кантилон, разглежда предприемачът, като индивид, поемащ (често непредсказуем) риск, който е и различен от осигуряващия капитала индивид. Създателят на понятието предприемачество, приема "поемането на риск" от страна на предприемача, като най-важна и съществена негова характеристика.

В началото на 19-ти век свой принос в тълкуването на предприемаческата дейност и фигурата на предприемача дава и известният учен-икономист Жан Батист Сей, за който предприемачът е особен индивид, откриващ алтернативи за бизнес, притежаващ свои присъщи характеристики, различни от тези на обикновения икономист. Той посочва, че именно дейността на английските предприемачи е в основата на индустриалното развитие на Англия, определяйки му ролята на интегриращ фактор на трите основни производствени елемента - земя, труд и капитал.

Сериозен принос в разбирането на предприемачеството и ролята на предприемача дава известният австрийски учен-икономист Йозеф Шумпетер. Освен техническия прогрес и наличието на капитали за инвестиране като двигатели на икономическото развитие, Шумпетер извежда на преден план фигурата на предприемача. За него предприемачът е особен вид индивид, надарен с широк поглед за процесите и

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

явленията, способен да поеме разумен риск и да търси възможности за иновации на пазара. В основата на развитието, според Шумпетер, стои способността на човека да създава и въвежда в употреба нови неща, т. е, "осъществяване на нови комбинации "или иновации", разглеждани от него като:

- * още неизвестно за потребителите благо;
- * внедряване на нов способ на производство;
- * усвояване на нов пазар, на нова пазарна ниша;
- * нов източник на суровина организация, или реорганизация;
- * организационно нововъведение;

Творчеството на Фридрих фон Хайек на пръв поглед е твърде отдалечено от проблемите на предприемачеството. Цялостното творчество на този забележителен представител на австрийската школа описва трите основополагащи за развитието на предприемачеството тези:

- Разделението на знанието и неговата роля в процеса на откривателството, което означава, че знанието, необходимо на предприемача, е знание затова къде да се "търси знание", а не самата пазарна информация. Такова знание по своя характер е неявното знание.

- Индивидуализмът, което означава, че всеки индивид трябва да преследва своя интерес и собствените си планове, което от практическа гледна точка означава:

- * правото на собствен избор;
- * правото на собственост;
- * свобода на инициативата;
- * свободата на договаряне;
- * свободата на придвижване;

- Ролята на предприемача в конкуренцията като процедура на откритие, което практически означава, че на конкуренцията трябва да се гледа на процедура на откриване на такива факти, които, ако не прибегнеш до нея, не биха били известни

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

на никого или най-малкото, не биха били използвани"- Хайек определя на предприемача.

В съвременен план за водещ изследовател в областта на предприемачеството се счита американският учен Питър Дракър. Той стига до ново, по-широко разбиране на предприемача и съответно на фигурата и ролята на предприемача. В края на 60-те години на 20 век след като анализира характеристиките на американската икономика Дракър прави няколко основни извода:

1. Американската икономика от мениджърска (доминирана от големите предприятия) се е превърнала в „предприемаческа икономика“.
2. Налице е един социалнопсихологически феномен - вместо относителната сигурност на работата в големите предприятия, милиони (предимно млади) американци предпочитат да поемат риска да основат собствен бизнес, стремейки се към себerealизация и независимост.
3. Към края на 60-те години в САЩ мениджмънтът се е наложил и като теория и като практика, което позволява неговите достижения да се ползват от милиони хора, включително от новите предприемачи. Според Дракър е възникнал „Предприемаческия мениджмънт“.

Питър Дракър прави важното, основно заключение, че: предприемачеството е по-скоро социално-психологическо, отколкото икономическо явление. Тази теза се налага все повече в научните модели, опитващи се да обяснят явлението предприемачество.

През този период също така са регистрирани и някои от най-успешните предприемачески инициативи в българската история. На територията на балканите първите фабрики възникват именно по българските земи. Появяването им е свързано с повишаването на регионалната локализация на масовото производство, предназначено за износ на по-далечни пазари, и нарастване на зависимостта на

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

производителите от търговските посредници в лицето на предприемчиви български търговци в края на 18-ти и най-вече през 19-ти век. Сред занаятчиите с предприемачески наклонности може да се посочи Христо Иванов – Книговезеца и братя Гешови които осъществяват търговска дейност.

В следващата таблица са описани, по-важните предприемачески инициативи от зората на Възраждането до началото на XX век:

ИНИЦИАТИВИ	ИНИЦИАТОРИ
Фирма „Братя Ив. Гешови,, (1834 г.)	Четиримата братя Гешови
Първата сукнена фабрика в Сливен (1836 г.)	Добри Желязков- фабрикаджията
Първата българска печатница, открита в Солун (1838 г.)	архимандрит Теодосий Синаитски
Частна текстилна фабрика в с. Дермендере, Пловдивско (1847 г.)	Братя Гюмешгердан
Предприятие за производство на абаджийски стоки, действащо на три континента (50-те г. на XIX век)	Иван Маджаров в съдружие с Д. Палавеев
Търговска фирма „Братя Робев и синове" във Виена (1850-1855 г.)	Братя Робев
Копринарска фабрика в Ст. Загора (1858 г.)	Френската фирма „Братя Бонал“
Предприятие за точене на коприна (1861 г.)	С. Карагъзов и Дойно Викенти
Построени са най- известните паметници на българската възрожденска архитектура (1800-1881 г.)	Майстор Кольо Фичето от Дряново
Бирена фабрика (1884 г.)	Прошек

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Първата фабрика на Балканския полуостров за изкуствени цветя и сватбени тоалети в Асеновград (1900 г.)	Христо Ковачев - предприемач и кмет на Асеновград
--	---

Таблица 1 Предприемачески инициативи

Предприемачеството е икономическа категория, която се използва все по-активно в нашето съвремие, то е понятие с богато съдържание, което се интерпретира от различни гледни точки и има многопосочни проявления. Поради това, понятието предприемачество подлежи на постоянно обновление и разширение, като дефиниция. Нека възприемем следното определение, което се счита, че то е изчерпателно и отразява неговия комплексен характер:

„Предприемачеството е динамичен процес на съзидателно търсене и реализация на идентифицираните възможности чрез осъществяване на независима и самостоятелна дейност при поемане на риск и отговорност за извършените действия и получаване на произтичащото от това парично и лично възнаграждение.“

Анализ на основните бариери и предизвикателства пред развитието на предприемачеството, вкл. социалното предприемачество

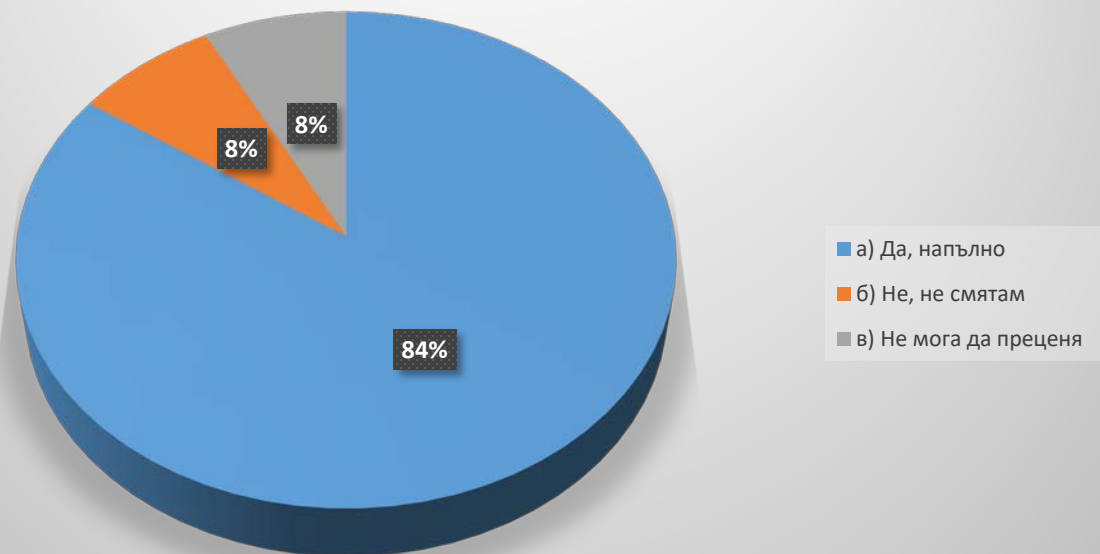
При проучването, направено на територията на МИГ Долни чифлик и Бяла, бяха зададени множество въпроси с които да си отговорим, какви са днешните проблеми на предприемача и какво може да го спре по пътят му към създаване на собствен бизнес. Въпросите са подбрани така, че да откриват причинно-следствени връзки и да обхванат различни аспекти от предизвикателствата, свързани с предприемачеството.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Смятате ли, че безработицата оказва влияние върху развитието на предприемачество на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?

Фигура 3 Смятате ли, че безработицата оказва влияние върху развитието на предприемачество на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?

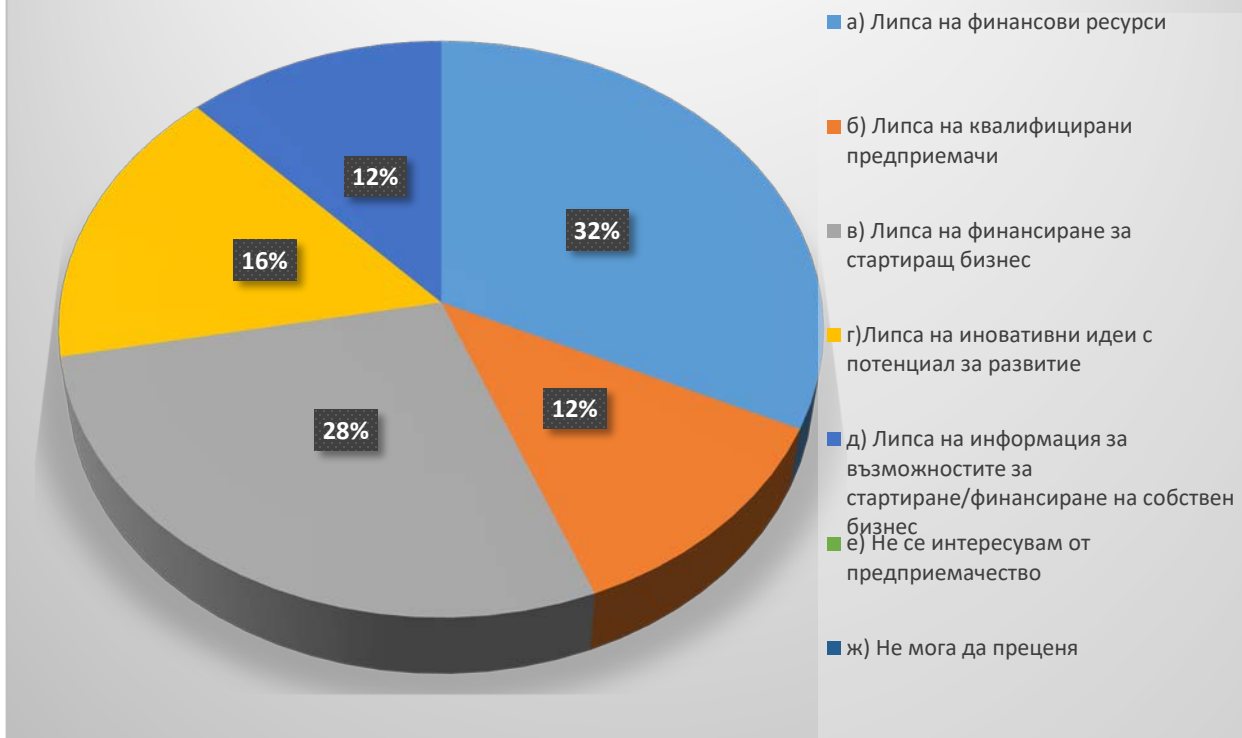
На въпроса смятате ли, че безработицата оказва влияние върху развитието на предприемачество на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“? 84% от анкетираните дават положителен отговор. Зададеният въпрос цели да установи до каква степен участниците в проучването откриват връзка между предприемачеството и безработицата.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Какви смятате, че са основните бариери за развитието на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“

Фигура 4 Какви смятате, че са основните бариери за развитието на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“

Като друга бариера анкетираният отчитат липсата на финанси, както и липсата на финансови инструменти за стартиращи бизнес. Банките трудно обезпечават кредити на лица, които имат новорегистрирана фирма без никаква история, обикновено финансовите посредници желаят да видят поне три годишна история на фирмата, в която тя да е реализирала обороти и печалби. Факт е и че по – малките населени места остана население с по-ниско образование, което трудно успява да генерира иновативни идеи с потенциал за развитие. Много от идейните хора пък страдат от липса на достатъчна осведоменост по какви мерки и програми могат да получат

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

финансиране. Основната препоръка, която можем да обобщим, е че са нужни комплексни мерки за насърчаване на предприемачеството в малките населени места.

Фигура 5 В каква степен, смятате, че квалификацията/образованието на местното население са решаващи за развитието на предприемачеството на територията?

61% от анкетираните смятат че в голяма степен образованието на местното население са решаващи за развитието на предприемачество. В рамките на проведените фокус групи бяха идентифицирани следните бариери, ограничаващи развитието на предприемачеството и по-специално сред безработните и неактивните лица и лица от уязвими групи:

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

От проведените фокус-групи и извършения анализ на събраните емпирични данни става ясно, че високият дял на неактивните лица и ниската предприемаческа активност в двете общини се обуславя от следните основни ограничаващи фактори:

- **ниска степен на образование и липса на подходяща квалификация, отговаряща на изискванията на пазара на труда на безработните и неактивни лица на територията на МИГ и на немалка част от заетите в предприятията, развиващи икономическа дейност на територията;**

- **липса на подходящи практически знания и умения за включване в заетост, вкл. чрез самонаемане;**

- **липса на достатъчно информираност за възможностите за включване в заетост чрез самонаемане и намиране на финансиране за стартиране на самостоятелна стопанска дейност, липса на мотивация за намиране на източници на доходи, липса на увереност за осигуряване на заетост и доходи чрез самонаемане.**

Освен общите характеристики, посочени по-горе, при неактивните лица и лицата от уязвимите групи са налице и допълнителни ограничаващи фактори, свързани с техния психологически профил, а именно:

- ✓ **по-слаба мотивация за професионално и личностно развитие;**
- ✓ **липса на увереност в собствените възможности.** Това обикновено са обезкуражени лица, с които трябва да се работи активно в посока мотивация и разпространение на добри предприемачески практики, професионално ориентиране, обучение и консултиране за възможностите за заетост чрез самонаемане.
- ✓ **основните нужди на безработните и неактивни участници са свързани най-напред с повишаване на тяхната информираност и мотивация за стартиране на самостоятелна стопанска дейност чрез изграждане на предприемаческа култура и запознаване с добри и успешни**

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

предприемачески практики, повишаване на техните знания и практически умения по предприемачество и бизнес управление чрез предоставяне на подходящи обучения, предоставяне на консултации и менторска подкрепа за подготовка и стартиране на реална стопанска дейност с основен акцент върху намирането на източници на финансиране.

Фигура 6: Смятате ли, че на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ се стимулират предприемаческите инициативи?

Преобладаващата част от анкетираните са на мнение, че на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ не се стимулират предприемаческите инициативи (44 % от анкетираните). Отговорите на този въпрос показват липсата на доверие в потенциалните предприемачи в местната администрация, те се чувстват несигурни

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

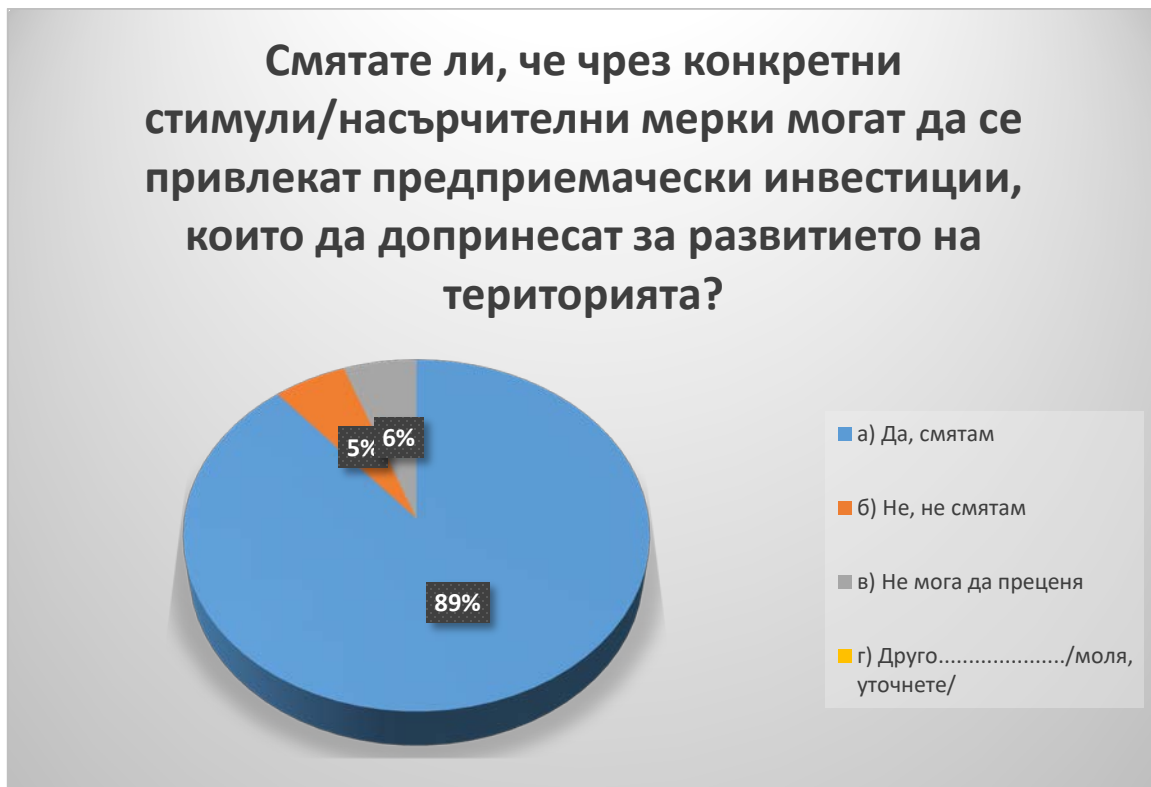

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

да стартират собствен бизнес поради липса на ясна подкрепа и съдействие от страна на местната общност като цяло.

Фигура 7: Смятате ли, че чрез конкретни стимули/насърчителни мерки могат да се привлекат предприемачески инвестиции, които да допринесат за развитието на територията?

В същото време 89 % от респондентите са на мнение, че чрез подходящи стимули могат да се привлекат предприемачески инициативи.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Фигура 8: Как според вас следва да се насърчава стартирането на собствен бизнес?

Като основен стимул за стартирането на собствен бизнес анкетираните определят облекчените условия за получаване на кредит (22 % от анкетираните), получаването на съдействие за намиране на финансиране за стартиране на собствен бизнес, вкл. безвъзмездно финансиране (17 %).

В потвърждение на направения извод, че липсата на финансиране и затрудненият достъп до финансиране се явяват основна пречка за развитието на предприемачеството на територията на МИГ са обобщените данни на отговорилите на следващия въпрос.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Разполагате ли с необходимия стартов капитал за стартиране на собствен бизнес?

Фигура 9: Разполагате ли с необходимия стартов капитал за стартиране на собствен бизнес?

56 % от анкетираните не притежават необходимия собствен капитал за стартиране на собствен бизнес. Голям дял от лицата, вкл. заети, безработни и представители на уязвимите групи, имат предприемачески намерения, но поради необходимост от средства са принудени да работят в сфера на дейност, която не отговаря на тяхната квалификация. От извършения анализ се установи, че местното население и местните лидери имат необходимост от по-голяма осведоменост за актуалните мерки и програми, по които могат да финансират първите стъпки на своя бизнес поради затруднения достъп до финансов ресурс от Търговските банки, които нямат изградена политика по отпускане на кредити за стартиране на предприемачески идеи. Препоръките, които отправяме за справяне с проблема са следните:

- ✚ Създаване на гаранционен фонд за стартиращи предприятия;
- ✚ Засилен контрол при оценка на бизнес плановете, като е необходимо да бъдат разработвани поне 2 типа бизнесплана: оптимистичен и песимистичен;
- ✚ Стимулиране с данъчни облекчения младите предприемачи;

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- ✚ Търсене на възможности за намиране на бизнес ангели и инвеститори за стартиращ бизнес.

На следващо място като много важен стимул за насърчаване на предприемачеството на територията на МИГ е предоставянето на данъчни и други облекчения през първите години от стартиране на бизнеса (17 % от анкетираните).

Следващите въпроси имат за цел да установят в каква степен участниците в проучването възприемат себе си като „предприемачи“ и в каква степен имат готовност да стартират собствен бизнес.

Фигура 10: Бихте ли определили себе си като „предприемач“ ?

Силно впечатление прави, че 67 % от анкетираните считат себе си за предприемачи. Това показва увереност на местното население в собствените възможности като част от местния социално-психологически профил. Тези данни потвърждават наличието на местен потенциал за развитие на предприемаческата инициатива, тъй като самочувствието се явява основен психологически фактор за вземане на решение на едно лице дали да стартира собствен бизнес или не.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Положителни индикации за потенциала за развитие на предприемаческите инициативи се потвърждават и от факта, че голяма част от местното население има желание или идеи за стартиране на собствен бизнес.

Фигура 11: Имате ли идеи/желание за стартиране на собствен бизнес?

Относителният дял на лицата, които имат желание да стартират собствен бизнес (55 %), заедно с тези, които вече са стартирали собствен бизнес (17 %) показва наличието на едни изключително благоприятни предпоставки за развитие на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“.

След като установихме, че по-голямата част от местното население възприема себе си като предприемач, който притежава собствени идеи и желание за стартиране на собствен бизнес, е време да изследваме мотивите за избор на самостоятелната заетост пред нает служител.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Фигура 12: Защо бихте стартирали собствен бизнес?

Резултатите от проведеното анкетно проучване и фокус-групови дискусии показват, че основните мотиви на местното население да има желание да стартира собствен бизнес е възможността на индивида да реализира собствените си идеи. В рамките на проведените фокус-групи участниците в проучването се обединиха около идеята, че „Предприемачеството е бизнес дисциплината на 21 век“ - Това твърдение се дължи на развитието на новата икономика, основана на знанието и изискваща нови идеи, нови решения. Стремещт на хората (на първо място младите хора) да бъдат икономически независими, да се изявяват и да се самоусъвършенстват и като резултат – да изградят свой успешен бизнес, създавайки възможности за развитие и на други хора, създават благоприятни предпоставки за развитието на предприемачеството на местно ниво.

В същото време обаче повече от половината от участниците в проучването считат, че не притежават необходимите познания и опит за стартиране на собствен бизнес, а

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

11 % от тях не могат да направят самооценка на познанията си в областта на предприемачеството.

Фигура 13: Смятате ли, че имате нужните познания и опит за стартиране на собствен бизнес?

Според извършеното проучване голяма част от анкетиранияте притежават идеи и желание да започнат собствен бизнес, но не разполагат с нужните знания и умения и не на последно място с нужните финансови възможности да го направят. За тях са необходими най-напред подходящи програми за мотивиране, практически обучения, консултации и насочване към финансиране на стартов капитал, с оглед идентифицираните нужди и специфични характеристики. Сред заетите младежи до 29 г. се наблюдава висок интерес към предприемачеството като възможност за осигуряване на заетост и доходи, но при тях липсват базови предприемачески и бизнес умения за стартиране на самостоятелна стопанска дейност.

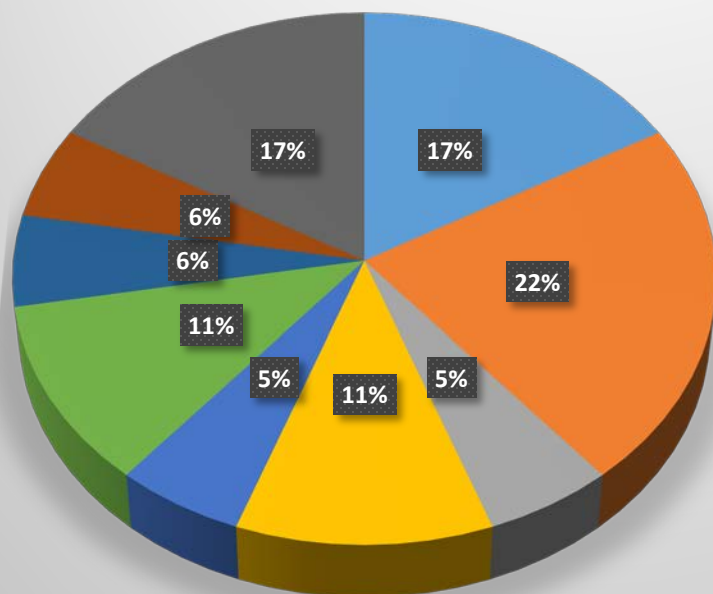
Конкретните нужди и потребности от надграждане на уменията и компетенциите са представени на следващата фигура.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

В каква област смятате, че имате нужда да надградите/развиете компетенциите си?

- а) Генериране на идеи за стартиране на собствен бизнес и оценка на идеите
- б) Разработване на бизнес план/проект и намиране на финансиране за стартиращ бизнес
- в) Нормативни документи, касаещи стартирането на собствен бизнес
- г) Счетоводство и финанси за стартиращ бизнес
- д) Маркетинг и реклама за стартиращ бизнес
- е) Стратегическо планиране и управление на стартиращ бизнес
- ж) Управление на човешките ресурси
- з) Прилагане на информационни и комуникационни технологии
- и) Създаване на бизнес контакти и намиране на бизнес партньори

Фигура 14: В каква област смятате, че имате нужда да надградите/развиете компетенциите си?

Основните идентифицирани области, в които е необходимо да се реализират целенасочени мерки по надграждане на компетенциите са:

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Разработване на бизнес план/проект и намиране на финансиране за стартиращ бизнес – тема, посочена от най-голям процент от респондентите (22 %);
- Създаване на бизнес контакти и намиране на бизнес партньори – 17 % от участниците в проучването считат, че бизнес контактите и сътрудничеството са област, в която имат нужда да развият компетенциите си;
- Генериране на идеи за стартиране на собствен бизнес и оценка на идеите – 17 % от анкетираните имат нужда от подкрепа и обучение за това как да генерират бизнес идеи и да оценяват жизнеспособността на идеите си;
- Стратегическо планиране и управление на стартиращ бизнес – за 11 % от анкетираните тази област на компетенции не е достатъчно усъвършенствана и имат нужда от надграждане на знанията и уменията;
- Счетоводство и финанси за стартиращ бизнес – тази област на компетенции се оценява с еднаква степен на важност и необходимост от надграждане, заедно със стратегическото планиране;
- На следващо място с по 6 % се нареждат компетенциите в сферата на ИКТ, маркетинга и рекламата.

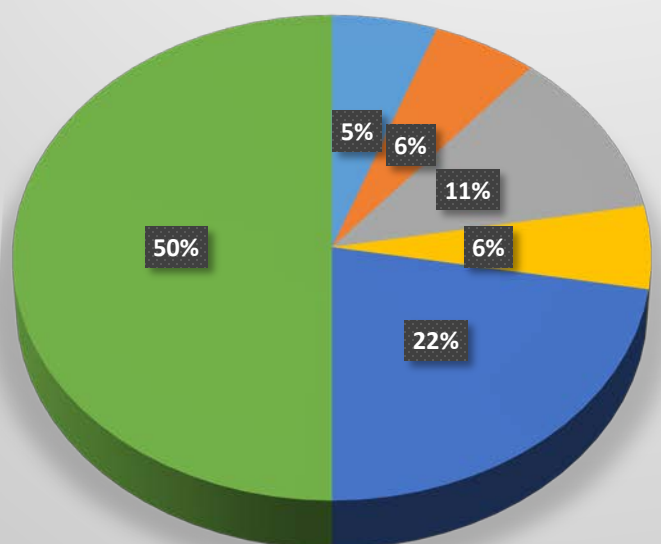
Данните от проучването във връзка с необходимостта от надграждане на компетенциите могат да бъдат използвани при разработването на програми за обучения и консултации при реализиране на мярка 3. Подкрепа за предприемачество от СВОМР на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Какви според вас са целите на социалното предприемачество?

- а) Да се намалят разходите и да се увеличи производителността
- б) Да се променят или разширяват продуктите и услугите и/или да се навелиза на нови пазари
- в) Да се подобряват условията и безопасността на труда на персонала
- г) Постоянно да се адаптират услугите спрямо клиентите
- д) Да се прилагат стратегии за социална отговорност
- е) Да се създадат условия хора от маргинализирани групи да се социализират и да се подобри материалният им статус
- ж) Друго.....(моля, уточнете)

Фигура 15: Какви според вас са целите на социалното предприемачество?

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Половината от анкетиранияте разбират социалното предприемачество като мярка, целяща да създаде условия хора от маргинализираните групи да се социализират и да се подобри материалния им статус. 22 % от анкетиранияте смятат, че социалното предприемачество има за цел да се увеличи производителността в предприемачеството. Тази група от анкетиранияте набляга на бизнес целите в социалното предприемачество. Въпреки това по своята същност социалното предприемачество, комбинира социални и бизнес цели - най-вече в здравеопазването и образованието. Според признака пол е прието да се отделя „**женското предприемачество**“, насочено най-вече в областта, отговаряща на специфичните характеристики на жените предприемачи. Според признака възраст (до 29 г.) се идентифицира младежкото предприемачество, характерно с ентузиазма, но и липсата на опит и ресурси при младите предприемачи. Ако се вземе предвид признака малцинственост, включително етнически групи, може да се отдели **малцинственото (етническото) предприемачество**, носещо ценностната система и специфичните характеристики на съответната група и предприемачите, произлизащи от тях.

Фигура 16: Бихте ли се занимавали със социално предприемачество?

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

50 % от анкетираните биха се занимавали със социално предприемачество, защото вярват, че то допринася за развитието на местния потенциал. Сред участниците във фокус-групите най-често се срещаше мнението, че социалното предприемачество преодолява бариерата между бизнес сектора и обществения сектор. То е свързано с „нестопанския” или „трети” сектор, както и с концепцията за „социална икономика”, която набляга на цели, които служат на общността и обществото като цяло, вместо само на печалбата на компанията.

Останалите 33 % са мотивирани да реализират свои идеи в социалното предприемачество, защото така ще бъдат полезни на най-уязвимите групи. Традиционни форми на социално предприятие в България са нестопански организации, които осъществяват стопанска дейност и използват приходите за подкрепа на социалната мисия на организацията и постигане на значим социален ефект. Друга форма е търговско дружество, чийто мажоритарен собственик е нестопанската организация и печалбата се реинвестира в социалното предприятие. Основните сектори на социалните предприятия в България са районите, в които оперират социалните предприятия, както и разнообразието на целевите им групи обуславят и многообразието на бизнес инициативите на организациите. Те са ориентирани основно в четири сектора:

- производство и търговия /приложно изкуство, занаяти, селскостопанска продукция/
- социални и здравни услуги;
- образование/обучение и информационни технологии;
- грижи за децата и свободното им време;

Отличителни черти на социалните предприятия:

- Социалните предприятия работят в обществена полза за създаване на социални и икономически ползи;

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Социалните предприятия не преразпределят печалба като използват приходите от стопанска дейност в подкрепа на социалните цели на организацията;
- Социалните предприятия използват пазарните механизми и ресурси за създаване на допълнителна социална стойност и изграждане на социален капитал;

Възможности за стимулиране на предприемаческите инициативи за развитие на територията и решаване на местните проблеми

Въз основа на извършения анализ и проучване можем да изведем следните възможности за стимулиране на предприемачески инициативи:

- **Стимулиране на иновативността:** предприемачеството винаги се свързва с нещо ново – нов продукт, нова услуга, нова технология или нов пазар. Стимулирането на иновационните процеси и иновационната активност на местното население е възможност за създаване на нови предприятия и развитие на предприемачеството посредством разработване и внедряване на „пробивни иновации“
- **Изграждане на предприемаческа култура и популяризиране на ползите от предприемачеството чрез дейности по информиране и публичност, специализирани обучения и менторска подкрепа** - Формирането на предприемаческа култура и ценности на утвърждаване на предприемачеството сред целевите групи следва да се утвърди в местните разбирания като успешен модел за осигуряване на качествена заетост и доходи.
- Предвид характеристиките и потребностите на местното население, установени в настоящия анализ, следва да бъдат приложени иновативни подходи за информиране, мотивиране и обучение, осигуряващи устойчивост на резултатите

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- **Реализиране на целенасочени мерки за придобиването на нови умения и повишаването на квалификацията на целевите групи** (безработни, неактивни, заети и уязвими групи в областта на предприемачеството и бизнес управлението), които могат да бъдат стабилна основа за разкриването на устойчиви нови микро-, малки-и средни предприятия и осигуряват устойчивостта на резултатите.
- **Организиране на конкурси/състезания за успешни предприемачи:** за осъществяваната от тях дейност и положените усилия, предприемачите биват възнаграждавани. Паричните награди често са идентифицирани като индикатор за успеха на предприемача. Личните награди, които понякога са много по-важни за предприемачите, се изразяват в удовлетвореност от постигнатите успехи, свобода и независимост от шефове, сигурност за работното място и др. Добра възможност за стимулиране на предприемачеството е организирането и популяризирането на успехите на местни предприемачи;
- **Стимулиране на предприемаческия процес:** Съществуват много начини да се планира, основе и изгради един бизнес. **Предприемаческият процес** обхваща усилията на предприемачите за реализиране на дадена бизнес идея въз основа на информация относно открити и налични възможности, ресурси, умения и ограничения за постигане на поставените цели. Той включва всички функции, дейности и действия, свързани с откриването на възможности и създаването на организация за реализирането им, независимо от това дали става въпрос за основаване на нов бизнес или за развитие на съществуващ. В практиката често някои от дейностите протичат едновременно. От една страна, това в значителна степен затруднява работата на предприемача, като увеличава натоварването му, но от друга страна, в много голяма степен намалява времето за реализация на идеята. Предприемаческият процес най - често се представя като интегратор на усилията на предприемача за реализиране на идеята до конкретния продукт или услуга в даден пазар.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Оказване на консултантска и менторска подкрепа на всеки етап от предприемаческия процес

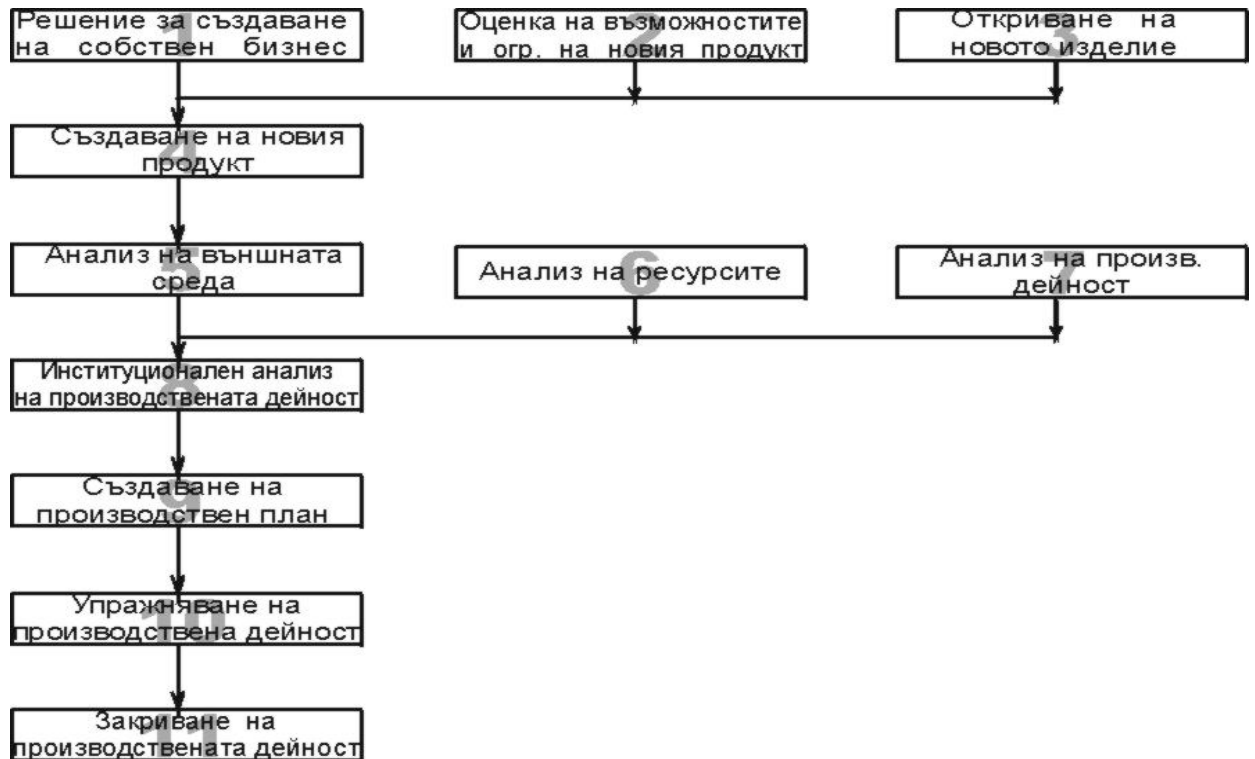

Схема 1 Предприемачески процес

Предприемаческият процес може да бъде разделен на няколко логически свързани етапа, по време на които предприемачът има нужда от подкрепа и споделен опит за справяне с предизвикателствата. Конкретните области, към които могат да се насочат усилията, вкл. при реализиране на мярка 3. Подкрепа за предприемачество от СВОМР на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ са:

- Търсене, откриване на предприемаческа идея (иновация);
- Съставяне на бизнес план;

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Финансиране - преценяване колко средства ще са необходими за реализиране на идеята (проекта), търсене, намиране и получаване на необходимите средства;
- Изграждане и управление на предприятието (реализиране на проекта);
- Развитие и растеж на предприятието;
 - **ч** – факторите, оказващи влияние върху предприемаческия процес са от една страна персоналните, социалните и организационните характеристики, а от друга елементите на външната среда. При реализирането на местната стратегия за развитие на предприемачеството следва да се работи за създаване на подходящи условия за развитие на предприемаческата инициатива чрез:
 - Работа с предприемача – информиране, мотивиране, психологическо подпомагане, консултиране за кариерно развитие
 - Работа с потребителите – създаване на позитивен имидж на предприемача сред потребителите чрез организиране на специализирани събития, посветени на предприемачеството
 - Местната администрация – провеждане на обучения във връзка с подобряване на административното обслужване на предприемачите на територията на МИГ

В икономическата литература се разграничават четири основни функции на предприемача:

- носител на несигурността и риска;
- координатор на ресурсите на пазара;
- иноватор;
- откривател на шансове за печалба
- **Стимулиране развитието на всички форми на предприемачеството на местно ниво:**
 - **Фамилен бизнес:** Фамилният бизнес е на лице, когато над 51% от собствеността е в ръцете на семейството и поне един от него успява в бизнеса. Фамилните

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

фирми притежават специални характеристики. Например: (до 9 души) Когато се управлява от двама съпрузи има своите особености- влияе се от отношенията в семейството и между семейството и бизнеса. Съществени различия има и между фамилните и нефамилните малки и средни фирми. Фамилните фирми са с по-дългосрочна насоченост (целта е бизнесът да се предаде на следващо поколение) и затова са по-консервативни в поведението си от нефамилните фирми, но от друга страна, поради тези си особености те имат сравнително по-малък достъп до привлечен отвън капитал.

- **Корпоративно предприемачество:** Корпоративното предприемачество е характерно за съществуващите големи фирми и води до създаване на нов бизнес към фирмата или на нови продукти, услуги, процеси, структури или нови стратегии. П.Дракър стига до извода, че предприемаческият процес съществува не само в малките и средни предприятия, но и в големите предприятия, където функциите на предприемача- собственик и мениджъра са различни. Корпоративното предприемачество може да се сведе до две основни действия: 1) Създаване на ново предприятие или вътрешна структура към съществуваща голяма фирма. 2) Обновяване на продуктите, процесите на метода на управление.
- **Иновативно предприемачество:** Вид бизнес, който е свързан със създаването на нов продукт или услуга. Съвременната технология открива нови възможности за удовлетворяване на все по-диференцираното платежоспособно търсене. В тези условия бизнесът продължава търсенето на по-ефективни механизми за анализ на пазара, проникване на него, взаимодействие с клиентите и партньорите с цел удовлетворяване нарастващото разнообразие от потребности. Принципиите на иновативното предприемачество работят и тук. Развитието на технологиите довежда до големи структурни промени в икономиката и преди всичко до формиране на нови, динамични наукоемки отрасли. Именно те са база за иновационното предприемачество, обезпечавачи постоянно търсене, подбор и внедряване на новите неща. Иновацията увеличава вероятността за успех. Много

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

предприемачи не знаят как да стартират иновационния процес. Те често мислят за иновацията като за едно изобретение. Иновацията е много повече от това. Като стартова точка за иновацията са необходими нови идеи. Те формират базата за нови продукти, услуги или процеси, които създават възможност за решаване на проблеми на потребителите. Източниците на идеи може да бъдат от много области. Всеки в бизнеса има потенциал да бъде творец. Всеки сътрудник има своята различна гледна точка и специфичен подход поради различния опит и квалификация. Това може да помогне за създаването на многообразие от идеи. Дори само една идея може да бъде причина за подобряване на резултатите от дейността на предприятието.

- **Промислено предприемачество:** с което се организира производство на материали, стоки и услуги, включително и строителство.
- **Търговско и посредническо предприемачество:** свързано с продажбата на стоки и услуги- тук се отнасят дейностите в магазините, складовете и транспортните фирми. Търговското предприемачество е свързано с по-малък капитал по-бърз оборот на вложените средства, с частична заетост на работна сила, характерно е с мобилност, бързо приспособяване към потребителя, с относително висок риск. Счита се, че за да се развие такова предприемачество на лице трябва да има минимум две условия: относително устойчиво търсене на стоки и сравнително по-ниска цена за закупуване на стоки от страна на производителя. Основни видове търговско предприемачество са: търговско посредничество и операции по покупко-продажби на стоки и стоковите борси. Посредническата предприемаческа дейност е тази, която се проявява при съединяване на заинтересованите от взаимната сделка страни. За такова посредничество предприемачът получава доход (комисионна).
- **Финансово предприемачество:** Вид предприемаческа дейност свързана с покупка и продажба на пари, ценни книжа, инвестиции и заеми. Финансовото предприемачество е разновидност на търговското. Особеното тук е, че дейността

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

в тази сфера е строго регламентирана законово и че нерядко се откроява с поемането на висок риск.

- **Застрахователно предприемачество:** Представява дейност при която предприемачът гарантира застрахованото имущество, стойността, живота-срещу предварителни парични вноски да компенсира възможните щети в резултат на непредвидено събитие.
- **Консултантско предприемачество:** Консултантските услуги могат да се осъществят под формата на устни или писмени съвети (проекти). В чуждестранната практика платената консултация по въпросите на управлението е получила названието „Консултинг“. В развитите страни владението на средства под формата на консултантски услуги се смята за не по-малко ефективно, отколкото в ново оборудване или съвременна технология. При процесното консултиране специалистите от консултантската фирма във всички екипи на разработването на проекта активно взаимодействат с клиента, подтиквайки го да изкара свои идеи и предложения. Консултантите заедно с клиента анализират проблема и разработват предложения за решаването му. Консултантските услуги могат да бъдат различни. 84 вида консултантски услуги са обединени в 8 групи: мениджмънт, администриране, финансов мениджмънт, мениджмънт на персонала, маркетинг, производство, информационни технологии, специални услуги.
- **Креативно (арт) предприемачество:** вид бизнес в основата на което е талантът на човек- музикален, художествен, в областта на дизайна, компютърните игри, архитектурата, чиито резултати трябва да бъдат организирани и представени успешно на пазара. Терминът креативно предприемачество е употребен за пръв път от Дж. Хоукинс през 2001 година. Според него, креативната икономика е съвкупност от: авторски права, патенти, търговска марка, дизайн и поддържащите ги дейности. Тук той отнася 15 креативни индустрии, като се започне от изкуствата и се стигне до научните и технологични сфери, тоест

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

където, като цяло могат да се инвестират креативни дейности. В основата на арт предприемачеството са хора с различно- често нестандартно мислене и талант, който притежават една от изброените професии. Стойността на продукта на арт предприемачеството зависи от артистичният и човешки талант. Какво отличава креативния предприемач? Той се идентифицира повече със своята професия отколкото с компанията в която работи. Той е отговорен за своята кариера. Най-надарените хора не мога да бъдат мотивирани само с парична стойност. Най-добрите специалисти в тяхното направление се мотивират чрез техните емоции, страсти и увлечения.

- **Вътрешно предприемачество:** Под вътрешно предприемачество се разбира развитие на духа на предприемачеството и неговото осъществяване в съществуващите големи предприятия и организации. Вътрешното предприемачество се изразява в това, че в предприятията се създават условия за възникване на предприемачески идеи и се заделят ресурси за развитието и реализацията им. Вътрешното предприемачество може да се разглежда като дейност за производство и реализация на стоки или услуги на основата на съчетаване на предприемаческите възможности на личността и предприятието с цел развитието му и получаването на по-висока печалба.

Целите на вътрешното предприемачество са повишаване на ефективността на използване на ресурсите на предприятието (включително на времето като ограничен ресурс). Активиране и използване на новаторския и творческия потенциал на сътрудниците. Бърза реакция на промени на пазара (напр. нови продукти, ново търсене, нова потребност и др.). Бърза реализация на нововъведения - организационни, производствени, технически, информационни и др. Създаване на основа за по-нататъшно развитие и растеж на предприятията. Условието за развитие на вътрешно предприемачество се свързват най-вече със създаване на условия за развитие и реализация на предприемаческите способности на работещите в предприятието. Като заключение можем да обобщим, че вътрешен предприемач е

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

човек, който не само притежава необходимите знания, умения и личностни качества, но и инициира и развива предприемаческа дейност като сътрудник, а не като собственик.

- **Социално предприемачество:** то допринася за високото качество на живот, както на работещите хора така и на техните семейства. Обхваща дейности свързани със създаване например на домове за болни и стари хора и на частни болници: може да съществува предприемаческа и социална дейност. Социалното предприемачество е стопанска дейност при която се съчетават и балансират социални и икономически цели. Социалният предприемач развива дейност с изразен социален ефект върху лица от уязвими групи от обществото за подобряване на жизненият им стандарт и осигуряване на заетост, с цел преодоляване на тяхната изолираност.

Успешният социален предприемач се отличава с:

- Дейност, насочена в подкрепа на обществото;
- Умения и усет за работа с хора;
- Чувство и отговорност към другите хора;
- Има предимно социални цели за подпомагане на хората;
- Създава социални ползи в интерес на хората или обществото като цяло;
- Получените печалби в повечето случаи се влагат в нови дейност;
- Управлява своите дейности под различни правни форми- кооперации, взаимоспомагателни дружества, доброволчески сдружения, фондации, дружества със стопански или не стопански цели.

- **Индивидуално предприемачество:** индивидуалният предприемач е физическо лице, което лично ръководи бизнеса си от свое име, за своя сметка и на своя собствена отговорност, взема самостоятелни икономически решения. Индивидуалният предприемач носи пълната лична отговорност за резултатите от

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

дейността си. Той не наема работници и разпределя самостоятелно печалбата от дейността си. Предимствата на индивидуалното предприемачество са:

- * Действа при възприети при него условия, мотивиране за постигането на успех, чиито резултати могат да се видят.
- * Свободен е да следва собствените си представи за бизнеса и може да си позволи да потърси най-добрите специалисти в определена област и да работи с тях.
- * Управлява сам дейността си (производство, доставка), което изисква универсално познание в много области.

- **Колективното предприемачество** е противоположно на индивидуалното предприемачество. Съвместният бизнес, намалената лична отговорност и риск създават трудности при вземането на решения, както и такива при съгласуването на интересите и избора на конкретните цели в съвместната дейност. Преимуществото на колективното предприемачество са използването на професионализма на различните съдружници и безспорно по-голямата обосновааност на вземаните решения.

- **Популяризиране на добри практики, вкл. добри практики за социално предприемачество**

Примери: Създаденият през зимата на 2014 година Клуб „Младият иновативен предприемач“ към УНСС София. Мисията му е да подкрепя младите предприемачи до 29 години за тяхната реализация, тъй като по-голямата част от студентите нямат активно поведени и дисциплина за постигането на по-високи цели включително това да бъдат доброволци. Именно възпитаването на подобно качество, изграждането на социално отговорно поведение, съпричастност към по-слабите в обществото е голямо предимство към клуба и неговите основатели и членове.

Друг пример е социалният магазин, който функционира във Варна, намиращ се в двореца на културата и спорта. В магазина се предлагат изделия

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

произведени от лица с увреждания от трудово- производителна кооперация „Родина“, както и ръчно изработени сувенири от незрящи лица. Изделията, които се предлагат в социалния магазин, се изработват от социално уязвими групи. Инициаторът е член от проект „Социален магазин- Живо наследство“, който е реализиран от сдружение „Моят Град“ с финансова подкрепа на община Варна.

В зависимост от участниците в предприемаческия процес предприемачеството е индивидуално и колективно (групово). Индивидуалното предприемачество предполага собствена отговорност и поемане на риск, докато колективното отчита особеностите на съвместния бизнес и съответните условия.

Изследване, подбор и представяне на добри практики в сферата на предприемачеството, приложими за територията на МИГ и местните потребности. Вашите идеи могат да изглеждат безумни на останалите. Основателят на Amazon, Джеф Безос, казва: „Предприемачите трябва да са готови да бъдат неразбрани за дълги периоди от време.“ Когато създавате своята гениална идея, ще срещнете много недоверие, но ще има и хора, които ще се доверят на преценката и риска, който им предлагате. Предприемачеството се описва като способност и желание за развиване, организиране и управление на бизнес начинание, като се поемат всички рискове с цел постигането на печалба. Най-често срещаният пример за предприемачество е започването на нов бизнес. Предприемаческият дух се характеризира с иновации и поемане на рискове, и е съществена част от способността на една нация да преуспява във вечно променящия се и силно конкурентен световен пазар. Европа не успява да използва напълно предприемаческия си потенциал и трябва да стимулира повече хора да развият собствен бизнес. За да се захрани българския икономически растеж, е важно да се идентифицират активни предприемачи в начална фаза, които разчитат на високи темпове на растеж. Те трябва да бъдат подкрепени чрез регулаторни и

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

други мерки, тъй като са бизнес лидерите, от които се очаква да внесат нова динамика в икономиката.

Целта на тази част на анализа е да представят публични и частни инициативи и програми, предприети от различни заинтересовани страни в ЕС и България за стимулиране на предприемачеството и насърчаване на предприемаческите инициативи. В тази част са включени най-подходящите и добри практики в различни държави- членки на ЕС и добри практики на територията на България, където се разглеждат Европейски проекти за насърчаване на предприемачеството и добри практики свързани със социалното предприемачество.

Германия- "Verantwortungspartner für Lippe" се основава на програмата "Unternehmen für die Region" (предприятия за региона), в която предприемачи са се обединили в Германия в мрежа, за да се учат заедно един от друг. Инициативата дава добър пример за успешни проекти и най-добри практики видими в цяла Германия, специално насърчава нови партньорства и участва в диалога с политиката в областта на корпоративната социална отговорност. Lippe има голям брой млади хора. Насърчаването на младежта е проблем в региона. Предметът на корпоративната социална отговорност в района на Lippe е адресиран главно към тази инициатива и към дружествата, които участват. Инициативата е разделена на четири работни групи. Дейностите са свързани с професионалната ориентация на младите хора, по-доброто интегриране на мигрантите в бизнеса, с все по-застаряващата работна сила в предприятията и подобрения в съвместяване на работата и семейството. Инициативата "Verantwortungspartner für Lippe" се състои от представители на фирми и организации. Хората се включват доброволно в областта на корпоративната социална отговорност, често това са бизнес мениджъри, директори или работодатели. Основната стратегия на тази практика е съобщаване и разпространение на информация. Комбинирайки действията, целите, стратегиите и външната подкрепа, партньори в отговорността постигат това, което очакват.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Милано- PoliHub

„PoliHub“ е инкубаторът на Milan Polytech и е финансиран от град Милано с точната мисия да подкрепя иновативни и мащабни нововъведения и да улеснява тяхното кръстосано сътрудничество с Политехническата академия и съществуващите предприятия.

Първоначално създаден като акселератор през 2000 г., PoliHub следва академичния основен фокус върху технологиите и иновациите и се развива в мрежа от чудесни връзки, до които стартиращите предприятия имат достъп, тъй като те могат да се развиват в безопасна и поддържаща среда. С PoliHub всичко е налице: изключителна техническа експертиза, консултации за развитие на бизнеса на най-високо ниво и директен достъп до инвеститори и други предприятия, които могат да помогнат за увеличаване на растежа на стартиращите фирми.

I4g – i4G приветства амбициозните млади хора заедно с успешните бизнесмени, предоставяйки им подходяща работна и поддържаща среда, за да превърнат своите иновативни идеи в печеливша предприемаческа схема. Неговата дейност е резултат от хармоничното съчетаване на три основни параметъра: Жилища и оперативна поддръжка; Ефективно управление на консултантски услуги; Предоставяне на капитал.

Athens Incubator -Инициатива на Атинската търговско-промишлена палата
Инициатива на Атинската търговско-промишлена камара, насочена към стимулиране на предприемачеството в областите, свързани с технологичните иновации. Предлага консултантски и обучителни услуги, мрежови и инвестиционни възможности.

NETIMM Проектиране на МСП мрежи - иновативен метод за увеличаване на конкурентоспособността и адаптивността на румънските МСП е един от проектите, които понастоящем се изпълняват от CNIPMMR чрез ОП "Развитие на човешките ресурси". Основната цел на проекта е да насърчи и развие предприемаческата

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

култура, както и да повиши конкурентноспособността и адаптивността на МСП в контекста на Румъния и интеграцията ѝ в Европейския съюз и прехода към икономика, основана на знанието, чрез създаването на мрежи за МСП, както регионални, така и тематични. Проектът е насочен към МСП, предприемачи и мениджъри от Североизточна, Северозападна и Букурещ-Илфов, които работят в областта на строителството, туризма и консултантската дейност.

Примери за добри практики и обучения по насърчаване на предприемачеството в България.

Предприемачеството като дисциплина – мощен инструмент за бизнес просперитет – УХТ Пловдив. Целта на курса е да предостави основни знания по предприемачество (предприемаческо поведение, специфики на МСП) и управление (планиране, организация, управление и контрол). Курсът по предприемачество е адресиран към изискването за икономика, базирана върху знания (ИБЗ), която функционира в обществената среда на глобализацията. ИБЗ се нуждае от нови предприемачески умения и нов вид управленски решения.

Предприемач на бъдещето е инициатива на Младежко творчество България, чиято мисия е да образова и вдъхновява младежите да ценят свободната инициатива, бизнеса и икономиката, за да подобрят качеството на своя живот, да бъдат подготвени със знания и да бъдат способни да реализират своите идеи в конкурентна среда. Целта на инициативата е създаване на предприемаческа култура и инициатива, иновативна нагласа и отношение и желание за стартиране на собствен бизнес.

Уменията, които се развиват, включват:

- Предприемаческа култура и инициатива;
- Предприемачески нагласи и поведения;
- Изучаване чрез практика;
- Менторство и включване на практики от различни професии в образователния процес;

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Виртуални инструменти, награди и състезания;
- Интерактивност.

Програмата съществува в различни форми за различните нива – ученици от средните училища и студенти – или за обучение в специфични секторни умения. Тя е проектирана така, че да може да се адаптира към други целеви групи.

БИЗНЕЦ ЦЕНТРОВЕ И БИЗНЕС ИНКУБАТОРИ В БЪЛГАРИЯ:

Бизнес инкубирането е цялостна програма за подпомагане на стартиращия бизнес, която осигурява:

- помещения под наем на преференциални цени;
- широк кръг достъпни бизнес услуги;
- схема за микрофинансиране;
- бизнес консултации;
- обучителни програми;
- подпомагане при излизане на свободния пазар.

Бизнес център – Бизнес инкубатор – Търговище „БЦ – БИ- Търговище“ е Сдружение с нестопанска цел, създадено за подпомагане на микро и малки фирми, земеделски стопани, безработни лица, стартиращи предприемачи и лица в неравностойно социално положение. Центърът представя консултации за стартиране и развитие на собствен бизнес; специализирани курсове и програми за повишаване нивото на предприемаческа култура; професионални обучения и обучения за повишаване нивото на квалификация; езикови курсове и курсове по ключови компетентности; финансова подкрепа за настоящи и бъдещи предприемачи и селскостопански производители; производствени помещения и офиси за стартиращ и развиващ се бизнес.

Съвместен Еко Бизнес Център за управление на извънредните ситуации в трансграничната зона на Мехединци – Видин

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Необходимостта от система за управление на неочаквани ситуации в трансграничния район Мехединци – Видин, идва от специфичните черти на имота: географски, природни, икономически, социални и културни. Идеята на настоящия проект има за цел да създаде център, който е в състояние да предупреди населението, бизнеса и държавните институции, отговорни за околната среда в областта Мехединци – Видин, за нововъзникващи опасни ситуации, както и да има поучителна роля за потребителите в областта на щадящи околната среда методи и практики, и постоянно да информира относно параметрите на определена зона на околната среда. Предложеният проект допринася за намаляването на емисиите, отделяни от промишлените дейности на икономическите агенти в района. Чрез създаването на еко-бизнес център, с мрежата на потребители, свързани с IT&C, и еко-бизнес продукти, мястото ще се превърне в по-безопасно за своите граждани и по-привлекателно за ново бизнес развитие от местните компании. Това предизвиква икономически растеж и създава работни места, които са предпоставки за постигането на общата стратегическа цел на програмата.

Регионален бизнес център Плевен Регионален бизнес център Плевен е сдружение с нестопанска цел за обществено полезна дейност. Сдружението е учредено на 13 декември 2007 г. и е регистрирано в Плевенски окръжен съд с решение №3024/27.12.2007г. Регионалният бизнес център се учредява в рамките на проект „Заетост чрез подкрепа на бизнеса” - JOBS. Това е проект на Министерство на труда и социалната политика, подкрепен от Програмата на ООН за развитие, която работи от осем години. Той използва специфични инструменти за създаване и укрепване на микро и малки фирми и насърчава разкриването на трайни работни места в регионите с висока безработица.

Добри практики при развитието на социалното предприемачество

В днешно времена, където социални държави са в социална и финансова криза с покачващи нива на безработица, търсенето на добри практики, които акцентират

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

върху социалното предприемачество и същевременно насърчават сближаването и заетостта, е предизвикателство. Социалното предприемачество се разглежда като поле на действие ,където маргинализираните групи, безработните, работна сила и обикновено уязвимите хора могат да поддържат и развиват умения за работа с цел подобряване на техните връзки в неофициална, образователна среда. В тази сфера е възможно да се придобият или пренасочат уменията за работа и развиване на близки отношения или толерантност на променящите се изисквания за работа.

София- Пазар на Младежкото Предприемачество местоположение: Този случай е локализиран в София и се провежда в офиса на консултантска компания за стратегии и фондация "Kauzi" . През 2009 г. фондацията откри бюро за социални услуги (през 2011 г. преобразувана в Пазар на Младежкото Предприемачество) като социален и бизнес инкубатор за мотивация, психологическа и групово работа . Целевата група се състои от млади хора между 15 и 29 години със или без увреждания и въоръжени с дух на предприемачество, бизнес и социални идеи. Повечето от тях идват от социални институции, специални училища за деца с увреждания, държавни училища и студентски организации. Те активно търсят възможности да получат по-практически знания и умения, за да оформят професионално своите бизнес идеи. Доброволците в този случай са бизнес консултанти като "Стратегия" експерти по бизнес развитие , финансиране чрез SMS-и, разработване на проекти и социална интеграция.

В Холандия правителството счита за изключително важно всички хора, независимо с увреждания или не, да участват на пазара на труда и да имат своя принос за обществото.

През 2013 година правителството и социалните партньори в Холандия подписват споразумение, което предвижда пакет от мерки за стимулиране на икономиката и за подобряване функционирането на пазара на труда с цел да се дадат на възможно най-голям брой хора справедливи шансове за намиране на работа и за постигане на

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

икономическа независимост. В резултат на това, от началото на 2015 година е в сила Законът за участието, който въвежда единна система за създаване на по-добри възможности за редовна работа за хората в неравностойно положение или, ако това не е възможно, други форми на участие чрез субсидиран труд. Отправна точка на съществуващата законова регулация в Холандия е: Някой, който може да работи, не бива да зависи от обезщетения (помощи), защото всеки има талант и може да допринесе за обществото.

Италия през 2016 година стартира реформа в сферата на социалното предприемачество. Целта е да се подобрят регулациите спрямо социалните предприятия, като се изясни приложимият данъчен режим и бъдат премахнати основните пречки пред развитието на социалното предприемачество. Съгласно новата дефиниция статут на социално предприятие могат да придобият всички частни организации, включително и търговски дружества, които развиват предприемаческа дейност в обществен интерес, с нестопанска цел, в израз на гражданска солидарност и със социална полза чрез приемане на отговорни и прозрачни методи за управление и чрез насърчаване на по-широко участие на работниците, служителите и другите заинтересовани страни в техните дейности.

Литва е добър пример за развито законодателство, свързано със социалните предприятия и една от малкото страни членки на ЕС, в които има специален закон, регламентиращ социалните предприятия. На 1 юни 2004 Парламентът на Литва приема нов Закон за социалните предприятия. Законът създава нов вид юридическо лице – социално предприятие. Целта на социалното предприятие според закона е да наема на работа лица, представители на рискови групи на пазара на труда – дългосрочно безработни, хора с увреждания, представители на други групи в неравностойно положение. Най-общо целевата група на социалните предприятия са лица, неконкурентноспособни на пазара на труда. Статут на социално предприятие може да се придобие от всяко публично или частно лице, регистрирано в Литва, стига да отговаря на специалните условия, предвидени в закона:

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Да наема на работа определен брой лица от целевите групи, изрично определени от закона – не по-малко от 40 % от общия брой на персонала

- Да извършва дейности, свързани с развитие на професионални и социални умения на наетите лица, както и дейности, насочени за социална интеграция на служителите

- Основната дейност, която извършва е стопанска

- Законът изброява изрично дейностите, които социалните предприятия нямат право да извършват

Спрямо социалните предприятия съответно приложение намира законодателството, свързано с малките и средни предприятия в Литва. Целевите групи, които според закона имат право да бъдат трудоустроени в социални предприятия са следните:

- Безработни лица в увреждания от първа, втора и трета група инвалидност като няма изискване те да бъдат регистрирани в бюро по труда

- Дългосрочно безработни – с над двегодишна регистрация в бюро по труда

- Лица, на които до навършването на пенсионна възраст им остава не повече от 5 години и които са регистрирани като безработни не по-малко от 1 година

- Родител или настойник на дете до 8-годишна възраст, в случай че е регистриран като безработен повече от 6 месеца

- Лица, претърпели наказание лишаване от свобода повече от 6 месеца и регистрирали се в срок от 6 месеца в бюро по труда, самата регистрация като безработни трябва да е продължила също не по-малко от 6 месеца.

Полша

Полското законодателство не използва термина „социално предприятие“, но от 2003 г. в Полша са в сила Законът за извършване на дейност в обществена полза и доброволчеството и Законът за социалната заетост, които регламентират дейности с изразен социален ефект. Организации, които извършват тези дейности, при определени условия могат да бъдат определени като социални предприятия. Според Закона за извършване на дейност в обществена полза и доброволчеството „общественополезна дейност“ е всяка полезна за обществото дейност, която се осъществява от неправителствени организации (НПО), от сдружения на органи на

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони Европа инвестира в селските райони

местното самоуправление и от вероизповедания в сферите, посочени в закона. НПО по смисъла на закона са юридически лица и неперсонифицирани образувания, включително фондации и сдружения, които не разпределят печалба на своите членове. За НПО по смисъла на закона не се считат организации, които имат горепосочените белези, но са политически партии, сдружения на търговци, органи на местната власт, фондации, учредени еднолично от Държавната хазна. Законът все пак допуска последните организации да се считат за НПО, ако специални закони предвиждат това: когато имуществото на фондацията не е изцяло държавна или общинска собственост, или не е придобито с публични средства по смисъла на Закона за публичните финанси; когато фондацията извършва уставна дейност предимно в сферата на науката. За НПО не могат да бъдат считани органи от сектора на публичните финанси по смисъла на Закона за публичните финанси. Изискване за НПО в обществена полза е уставната им дейност да съвпада с някоя от изброените в закона дейности за преследване на общественополезни цели. Извършването на всички дейности, изброени в закона, въздейства положително спрямо обществото.

Някои от изрично изброените дейности обаче са с изявен социален ефект спрямо лица в затруднено положение:

- социални услуги включително подпомагане на лица и семейства, които се намират в затруднено положение; благотворителни дейности;
- дейности за закрила на малцинствата;
- дейности в полза на хора с увреждания;
- осигуряване на заетост или мотивационно обучение на безработни лица и на лица застрашени от освобождаване от работа;
- дейности за защита на правата на жените и за осигуряване на равенство между половете;
- дейности, подпомагащи местното развитие;
- подпомагане на лица, пострадали от катастрофи, природни бедствия, военни конфликти и войни на територията на страната или извън нея.

Турция

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони Европа инвестира в селските райони

Развитието на социалното предприемачество в Турция е модел с огромно значение и потенциал. То дава възможност на гражданските организации и компании да хармонизират своите социални перспективи с търговския характер на предприемачеството и управленските принципи. Много е насърчително да се види вече организации, които успешно развиват социалното предприемачество в Турция. Терминът социално предприятие включва отделни и противоречиви термини – „социален” и „предприятие”. Предприемачеството включва реализирането на проблеми и възможности като поема рискове и намира решения чрез иновативни подходи и методи. Социалният елемент включва приемането на подходите на пазарната икономика за разрешаване на социални проблеми. Във възможно най-общия смисъл социалното предприятие е предприятие, което се справя със социалните проблеми чрез бизнес/търговски подходи и цели дългосрочна систематична промяна. Социалните предприятия са се превърнали в глобално движение през последните десетилетия, работещи в различен контекст и среда. Независимо, че работят в различен контекст все пак могат да се намерят общи характеристики. Общите знаменатели са социалния фокус, предприемаческия подход и лидерството на социалните предприемачи.

Основните индикатори показват характеристиките които дадената практика трябва да постигне, за да се определи като "добра практика". Допълнителните показатели предоставят други критерии, които могат да подобрят конкретната практика. Трите основни показатели са:

ЕФЕКТИВНОСТ:

- създаването на нови работни възможности;
- подобряване на квалификацията на участниците;
- резултати в съответствие с целите;
- намаляване на нивото на социалната уязвимост на участниците по отношение на заетостта;

СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ:

- брой на участващите доброволци;

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- брой на ангажирани агенции, организации и институции;
- понижаване на социалната уязвимост;
- понижаване на степента на безработица;
- повишаване на работната заетост на населението;
- повишаване на културата и образователната степен на населението;
- мобилизация на обществото;
- степен на координация във връзка с политиката по заетостта;

УСТОЙЧИВОСТ НА ПРАКТИКАТА:

- Употреба на подходящи източници към определените цели;
- Недопускане на дискриминация, основаваща се на култура, религия или пол;
- Създава нови възможности за работа;
- Подобрява конкурентоспособността на участниците;
- Намалва нивото на социална уязвимост на участниците във връзка със заетостта;
- Високо ниво на удовлетвореност сред определените лица и обекти;
- Съгласуваност с политиката по заетостта;

Препоръки:

- Използване на финансовите инструменти по Оперативните програми, предлагащи финансиране за стартиращ бизнес;
- Да се проучат възможностите за създаване на гаранционен фонд за стартиращи предприятия;
- Да се извършва засилен контрол при оценка на бизнес плановете с оглед качествена оценка на предприемаческите идеи и минимализиране на рисковете – за целта е препоръчително да бъдат разработвани поне 2 типа бизнесплана: оптимистичен и песимистичен, а в най-добрият случай и реалистичен;
- Да се проучат възможностите за стимулиране на младите предприемачи с данъчни облекчения на местно/регионално/национално ниво;

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- Търсене на възможности за намиране на бизнес ангели и инвеститори за стартиращ бизнес.
- Да се стимулира заетостта и развитието на региона, чрез предоставяне на специфично обучение за предприемачи на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“;
- Да се създаде предприемаческа култура и да се насърчи бизнес мисленето в младите хора от общината чрез трансфер на добри практики за обучение и ноу-хау;
- Да се създадат условия за сътрудничество и работа в мрежа на предприемачите на територията на МИГ чрез изграждане на специализирани споделени пространства за работа на стартиращи предприемачи, търсене на бизнес контакти и осъществяване на подкрепа за излизане на външни пазари.
- Да се утвърди прилагането на иновативни методи за квалифицирано обучение по предприемачество и достъп до информация в отдалечените региони чрез използване на информационните и комуникационните технологии и прилагането на иновативни методи.
- Да се приложат ефективни подходи за насърчаване на социалното включване на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ чрез развитие на социалното предприемачеството посредством трансфер на европейски добри практики и ноу-хау и използването на информационните и комуникационните технологии.

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

Приложение 1

Анкетна карта

Емпирично изследване на бариерите, предизвикателствата, възможностите и добри практики за стимулиране на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“

1. Смятате ли, че безработицата оказва влияние върху развитието на предприемачество на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?

- а) Да, напълно
- б) Не, не смятам
- в) Не мога да преценя

2. До каква степен приобщаването на уязвимите групи би допринесло за развитието на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?

- а) В голяма степен
- б) В малка степен
- в) Не би допринесло за развитие на предприемачеството на територията
- г) Не мога да преценя

3. До каква степен иновативните предприемачески идеи са приложими за територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?

- а) Приложими са в много голяма степен, защото територията има нужда от иновативни бизнес идеи
- б) Приложими са в голяма степен
- в) Не са приложими за територията
- г) Не знам/Не мога да преценя

4. Какви смятате, че са основните бариери за развитието на предприемачеството на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“

- а) Липса на финансови ресурси
- б) Липса на квалифицирани предприемачи
- в) Липса на финансиране за стартираш бизнес
- г) Липса на иновативни идеи с потенциал за развитие
- д) Липса на информация за възможностите за стартиране/финансиране на собствен бизнес
- е) Не се интересувам от предприемачество
- ж) Не мога да преценя

5. В каква степен, смятате, че квалификацията/образованието на местното население са решаващи за развитието на предприемачеството на територията?

- а) В голяма степен
- б) До известна степен
- в) В малка степен
- г) Не мога да преценя

6. Смятате ли, че на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ се стимулират предприемаческите инициативи?

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- а) Да, смятам
- б) Не, не смятам
- в) Не мога да преценя
- г) Друго.....

7. Смятате ли, че чрез конкретни стимули/насърчителни мерки могат да се привлекат предприемачески инвестиции, които да допринесат за развитието на територията?

- а) Да, смятам
- б) Не, не смятам
- в) Не мога да преценя
- г) Друго...../моля, уточнете/

8. Смятате ли, че има добри реализирани практики в региона в областта на предприемачеството?

- а) Да, напълно
- б) До някаква степен
- в) Не, не смятам
- г) Не мога да преценя

9. Бихте ли определили себе си като „предприемач“ ?

10. Имате ли идеи/желание за стартиране на собствен бизнес?

- а) Да
- б) Не
- в) Вече съм стартирал/в процес на стартиране съм на собствен бизнес

11. Защо бихте стартирали собствен бизнес?

- а) За да реализирам собствените си идеи/за да се занимавам с нещата, които обичам да правя
- б) За да намеря източник на доходи (основен или допълнителен)
- в) За да бъда независим
- г) За да си осигуря работа и самостоятелна заетост
- д) За да се чувствам пълноценен и полезен
- е) Не бих стартирал собствен бизнес
- ж) Вече съм стартирал собствен бизнес

12. Смятате ли, че имате нужните познания и опит за стартиране на собствен бизнес?

- а) Да
- б) Не
- в) Не мога да преценя

13. Разполагате ли с необходимия стартов капитал за стартиране на собствен бизнес?

- а) Да
- б) Не
- в) Не мога да преценя

14. Какви трудности срещате или смятате, че предприемачите срещат при стартирането на собствен бизнес? (тук е възможен повече от един отговор).

- а) Липса на финансови ресурси
- б) Разходи за регистрация на документи

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

- в) Липса на умения
- г) Липса на информация за стартирането на бизнес
- д) Страх от провал
- е) Липса на опит

ж) Трудности, свързани с преборването конкуренцията

15. Как според вас следва да се насърчава стартирането на собствен бизнес?

- а) Безплатна регистрация и изготвяне на документи за регистрация на собствен бизнес
- б) Получаване на съдействие/безплатни консултации (счетоводни, юридически, за разработване на проекти и др.)
- в) Осигуряване на възможност за безплатно обучение за стартиране на собствен бизнес
- г) Получаване на съдействие за намиране на финансиране за стартиране на собствен бизнес, вкл. безвъзмездно финансиране
- д) Облекчени условия за получаване на кредит
- е) Чрез данъчни и други облекчения през първите години от стартиране на бизнес
- ж) Чрез облекчения на местно ниво за стартиращ бизнес – за местни данъци и такси и др.
- з) Чрез намаляване на административната тежест

16. В каква област смятате, че имате нужда да надградите/развиете компетенциите си?

- а) Генериране на идеи за стартиране на собствен бизнес и оценка на идеите
- б) Разработване на бизнес план/проект и намиране на финансиране за стартиращ бизнес
- в) Нормативни документи, касаещи стартирането на собствен бизнес
- г) Счетоводство и финанси за стартиращ бизнес
- д) Маркетинг и реклама за стартиращ бизнес
- е) Стратегическо планиране и управление на стартиращ бизнес
- ж) Управление на човешките ресурси
- з) Прилагане на информационни и комуникационни технологии
- и) Създаване на бизнес контакти и намиране на бизнес партньори

17. Бихте ли се занимавали със социално предприемачество?

- а) Да, защото мисля, че ще съм полезен на най-уязвимите групи
- б) Да, защото мисля, че социалното предприемачество допринася за развитие на местния потенциал
- в) Не, не бих се занимавал
- г) Не, не знам в какво се състои социалното предприемачество

18. Какви според вас са целите на социалното предприемачество?

- а) Да се намалят разходите и да се увеличи производителността
- б) Да се променят или разширяват продуктите и услугите и/или да се навлиза на нови пазари
- в) Да се подобряват условията и безопасността на труда на персонала
- г) Постоянно да се адаптират услугите спрямо клиентите
- д) Да се прилагат стратегии за социална отговорност
- е) Да се създадат условия хора от маргинализирани групи да се социализират и да се подобри материалният им статус
- ж) Друго.....(моля, уточнете)

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ДОЛНИ ЧИФЛИК И БЯЛА

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони
Европа инвестира в селските райони

19. В коя Възрастова група попадате?

- а) от 18 до 29 години
- б) от 29 до 45 години
- в) от 45 до 65 години
- г) над 65 години

20. Какво образование притежавате?

- а) Основно или начално образование
- б) Средно образование или средно специално (професионално образование)
- в) Висше образование
- г) Нямам образование

21. Имате ли постоянно жителство или временна регистрация на територията на МИГ „Долни Чифлик и Бяла“?

- а) Да
- б) Не

22. Към коя група лица попадате?

- а) Безработно лице
- б) Дълготрайно безработно лице (над 12 месеца)
- в) Неактивно лице (лице, което нито учи, нито работи)
- г) Заето лице
- д) Самостоятелно заето лице
- е) Друго.....

23. Попадате ли в някоя от тези групи в неравностойно положение?

- а) малцинства – роми и други малцинствени етнически групи
- б) лица с увреждания
- в) мигранти или лица с произход от друга държава
- г) бездомни или засегнати от изключване от жилищно настаняване

24. Име, фамилия/email, тел. за

вързка:.....

Моля да имате предвид, че данните от анкетата ще бъдат използвани единствено и само за целите на проучването.

Благодарим за Вашето участие!

Този документ е изготвен от „Стъпка по стъпка ВТ“ ООД в изпълнение на договор от 21.09.2018 г. с МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ за извършване на проучвания и анализи на територията на общините Долни чифлик и Бяла, във връзка с изпълнение на споразумение № РД50 – 44/30.04.2018г. между МЗХГ и МИГ „Долни Чифлик и Бяла“ и подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за ВОМР от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.